

ტრენინგი და სუპერვიზიის ჩარჩო

სასკოლო მზაობის პროგრამის გაფართოებული მხარდაჭერა სმენის დარღვევის მქონე

ბავშვებისთვის

(საპილოტე ვერსია)

World Vision International-ის ფილიალი საქართველოში

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო

2019 წელი

ავტორები:

მარიამ მიქიაშვილი, ანა მიქიაშვილი

WV საქართველოს ადრეულ ასაკში ბავშვის განვითარების ტექნიკური პროგრამის კოორდინატორი:

ცირა ბარქაია

რედაქტორი

ჭაბუკი ქირია

1. ტრენინგი

ტრენინგის დასახელება: სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებისთვის სასკოლო მზაობის პროგრამის გაფართოებული მხარდაჭერა

სამიზნე ჯგუფი: სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების პრაქტიკოსები

მონაწილეთა რეკომენდებული რაოდენობა: 10-15 მონაწილე; არაუმეტეს 20 მონაწილისა

ტრენინგის ხანგრძლივობა: 4 სატრენინგო დღე; დღეში 5 საათი. სულ 20 სთ.

სატრენინგო დღეებს შორის შესაძლოა იყოს ინტერვალები

ტრენინგ მოდულის ავტორები: მაია წულაძე, მარიამ ხვადაგიანი

მომზადების თარიღი: სექტემბერი, 2018 წ.

ტრენინგ-მოდულის მომზადებაზე პასუხისმგებელი ორგანიზაცია: World Vision International-ის ფილიალი საქართველოში

ტრენინგის მიზანი: გაზარდოს მონაწილეთა ცოდნა სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების სწავლასა და განვითარებასთან დაკავშირებული თავისებურებების შესახებ და აღჭურვოს მონაწილეები ამ ბავშვებისთვის სასკოლო მზაობის პროგრამის გაფართოებული მხარდაჭერის ეფექტურად გაწევისთვის საჭირო დამოკიდებულებებით, ცოდნითა და პრაქტიკული უნარებით

ტრენინგის მოსალოდნელი შედეგები:

ტრენინგის გავლის შემდეგ მონაწილეებს:

- ✓ ექნებათ ცოდნა სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების სწავლასა და განვითარებასთან დაკავშირებული თავისებურებებისა და საჭიროებების შესახებ;
- ✓ ექნებათ ცოდნა სმენის დარღვევის მქონე ბავშვთა გაფართოებული მხარდაჭერის კონცეფციის შესახებ;

- ✓ შეეძლება განსაზღვრონ სასკოლო მზაობის პროგრამის გაფართოებული მხარდაჭერის სამიზნე სფეროები და მხარდაჭერის მიდგომები/სტრატეგიები;
- ✓ შეეძლება ასაკობრივი პროგრამისა და აქტივობების სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის საჭიროებებზე მორგება და ასაკობრივ აქტივობებში ბავშვის ჩართვის უზრუნველყოფა;
- ✓ შეეძლება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვისთვის გარემოს მორგების სტრატეგიების განსაზღვრა;
- ✓ ექნებათ ცოდნა გაფართოებული მხარდაჭერის ფარგლებში სხვადასხვა სფეროს სპეციალისტის როლისა და ფუნქციის, ასევე, ურთიერთთანამშრომლობაზე დაფუძნებული მიდგომის შესახებ;
- ✓ შეეძლება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვთან მომუშავე სხვა სპეციალისტების კონსულტირება;
- ✓ შეეძლება მშობლების მხარდაჭერის სტრატეგიების განსაზღვრა;
- ✓ შეეძლება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების ტრანზიციის ხელშეწყობის სტრატეგიების განსაზღვრა;

ტრენინგის აღწერა

პირველი დღე

N	თემა	აქტივობა/ მეთოდი	აქტივობის მოკლე აღწერა	დრო	რესურსი
1	მისალმება - გაცნობა	ვერბალური	ტრენერები და მონაწილეები ეცნობიან ერთმანეთს. ისინი წარადგენენ თავს წინასწარ შემუშავებული ფორმატისა და საკითხების მიხედვით და, ამასთანავე, უზიარებენ ჯგუფს საკუთარ მოლოდინს. ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს ტრენინგის ძირითად თემებს,	30 წთ.	ბარათები, საწერი საშუალებები, საწერი ფურცლები,

			განრიგს და მუშაობის ფორმატს.		სახატავი საშუალებები, ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
2	სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებ ი და სასკოლო მზაობის პროგრამის ფუნქცია	პრაქტიკული მუშაობა მცირე ჯგუფებში	მონაწილეებს ეძლევათ დავალება, მცირე ჯგუფებში განსაზღვრონ სასკოლო მზაობის ძირითადი მისია/ფუნქცია. მცირე ჯგუფებში მუშაობის შემდეგ მონაწილეები აცნობენ ტრენერებსა და დანარჩენ მონაწილეებს საკუთარ მოსაზრებებს. ტრენერები აჯამებენ მონაწილეთა მოსაზრებებს.	30 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები
3	მითები და რეალობა სმენის დარღვევაზე	პრაქტიკული მუშაობა	მონაწილეებს ურიგდებათ დებულებები ზოგადად სმენის დარღვევის და სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის განვითარებასა და საჭიროებებთან დაკავშირებული საკითხებით. მონაწილეებმა ინდივიდუალურად უნდა აღნიშნონ, რომელ დებულებას ეთანხმებიან და რომელს - არა. ინდივიდუალური მუშაობის შემდეგ ტრენერები ხმამაღლა კითხულობენ ყველა დებულებას და მონაწილეები ჯგუფის წინაშე აფიქსირებენ საკუთარ მოსაზრებებს. ტრენერები აჯამებენ პროცესს და სთხოვენ მონაწილეებს, ტრენინგის ბოლომდე შეინახონ მათ მიერ შევსებული	30 წთ.	ნაბეჭდი ფურცლები დებულებებით, საწერი საშუალებები

			დებულებების ფორმები, რომელთა გადახედვაც ტრენინგის ბოლო დღეს მოხდება.		
შესვენება - 20 წთ.					
4	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვთა გაფართოებული მხარდაჭერის კონცეფცია	პრეზენტაცია დისკუსია	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების გაფართოებული მხარდაჭერის კონცეფციას, რის შემდეგაც რთავენ მონაწილეებს აღნიშნული კონცეფციის გარშემო დისკუსიაში. მონაწილეებს შესაძლებლობა ეძლევათ გამოთქვან საკუთარი მოსაზრებები და დასვან მათთვის საინტერესო კითხვები.	30 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
5	სმენის შესაძლებლობა	პრაქტიკული სავარჯიშო, დისკუსია	მონაწილეებს მოსასმენად ეძლევათ სხვადასხვა ხმა (ბუნებრივი, საყოფაცხოვრებო და ა.შ.), თითოეულ ხმასთან მიმართებით მათ ინდივიდუალურად უნდა განსაზღვრონ, თუ რისი ხმა მოისმინეს. ხმების მოსმენის შემდეგ მონაწილეები ჯგუფის წინაშე წარადგენენ საკუთარ შედეგებს. ტრენერები აჯამებენ მონაწილეთა შედეგებს და ეხმარებიან მათ რეფლექსიაში შემდეგ საკითხებზე: რა განაპირობებს ხმის იდენტიფიკაციას, რა ცოდნას, ინფორმაციას გვაძლევს ცალკეული ხმა, რა პრაქტიკული დანიშნულება აქვს აღნიშნულ შესაძლებლობას ყოველდღიურ ცხოვრებაში და რა სირთულეებს შეიძლება ჰქონდეს ადგილი ამ შესაძლებლობის არქონის შემთხვევაში.	30 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი საწერი ფურცელი და კალმები
6	სმენა და მისი ფუნქციონირება	პრეზენტაცია	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის ფუნქციონირებასა და მის დარღვევასთან დაკავშირებულ ასპექტებს (ტიპი, ფორმები და სხვა), სმენის დარღვევასთან დაკავშირებულ დამკვიდრებულ	40 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი

			ტერმინოლოგიას და სოციალურ და სამედიცინო ხედვას სმენის დარღვევაზე.		
შესვენება - 20 წთ.					
7	სმენის დარღვევით განპირობებული ფუნქციური საჭიროებები	პრაქტიკული სავარჯიშო, ჯგუფური პრეზენტაციები, დისკუსია	მონაწილეები ასრულებენ პრაქტიკულ სამუშაოს მცირე ჯგუფებში. მათ ეძლევათ სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის კონკრეტული შემთხვევა და ასევე ურიგდებათ ინფორმაცია შესაძლო ფუნქციური საჭიროებების შესახებ სმენის სხვადასხვა დარღვევის შემთხვევაში. მონაწილეებმა უნდა განსაზღვრონ, თუ რა ტიპის სირთულეები შეიძლება ჰქონდეს სკოლამდელი განათლების დაწესებულებაში სმენის დარღვევის მქონე კონკრეტულ ბავშვს. მონაწილეები აცნობენ ჯგუფის დანარჩენ წევრებს და ტრენერებს საკუთარ ნამუშევარს. ტრენერები აჯამებენ მონაწილეთა პრეზენტაციებს, აძლევენ მათ უკუკავშირს და რთავენ თემატურ დისკუსიაში.	60 წთ.	ნაბეჭდი მასალა შემთხვევებით, საწერი საშუალებები
8	შეჯამება	ვერბალური, დისკუსია	ტრენერები მონაწილეებთან ერთად აჯამებენ მიმდინარე სატრენინგო დღეს. მონაწილეები სვამენ მათთვის საინტერესო აქტუალურ კითხვებს, გამოხატავენ საკუთარ შთაბეჭდილებებს და გამოყოფენ საკითხებს, რომლებიც განსაკუთრებულად საინტერესო, ნაკლებად საინტერესო ან/და განსაკუთრებულად რთული იყო მათთვის. ასევე, აღნიშნავენ თემებსა და საკითხებს, რომლებზეც მეტი ინფორმაციის მიღებას ისურვებდნენ.	20 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები

N	თემა	აქტივობა/ მეთოდი	აქტივობის მოკლე აღწერა	დრო	რესურსი
1	მისალმება, განვლილი თემების აღდგენა	ვერბალური	ტრენერები და მონაწილეები ესალმებიან ერთმანეთს. მონაწილეები იხსენებენ წინა სატრენინგო დღის ძირითად თემებსა და საკვანძო საკითხებს. ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს მიმდინარე დღის თემებსა და განრიგს.	10 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
2	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის განვითარების თავისებურებები	პრეზენტაცია	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის სწავლასა და განვითარებასთან დაკავშირებულ თავისებურებებს.	30 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი
3	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის გაფართოებული მხარდაჭერა	პრაქტიკული სამუშაო, დისკუსია პრეზენტაცია	მონაწილეებს ეძლევათ დავალება მცირე ჯგუფებში - სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის სწავლისა და განვითარების თავისებურებების გათვალისწინებით განსაზღვრონ, თუ რა ტიპის გაფართოებული მხარდაჭერა შეიძლება დასჭირდეთ სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებს სკოლამდელი განათლების დაწესებულებებსა და უშუალოდ სასკოლო მზაობის პროგრამის ფარგლებში. მონაწილეები წარმოადგენენ ჯგუფურ ნამუშევრებს; ტრენერები აჯამებენ მონაწილეთა მოსაზრებებს და აცნობენ მონაწილეებს გაფართოებული მხარდაჭერის ძირითად სამიზნეებს.	40 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი

შესვენება - 20 წთ.					
4	გაფართოებული მხარდაჭერა - კომუნიკაცია, ენა, მეტყველება	პრაქტიკული სამუშაო, პრეზენტაცია	მონაწილეებს ეძლევათ პრაქტიკული აქტივობა, რომლის განხორციელების შემდეგაც მათ უნდა განსაზღვრონ, თუ რა არის კომუნიკაცია, ენა და მეტყველება. აღნიშნული აქტივობის შემდეგ ტრენერები მონაწილეებს წარმოუდგენენ კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების განსაზღვრებას და ცალკეულის ფუნქციას.	20 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
5	კომუნიკაციის მნიშვნელობა	ვიდეომასალის ანალიზი	მონაწილეები ეცნობიან ვიდეომასალას, რომელიც ბავშვსა და მშობელს შორის ადრეულ კომუნიკაციას ასახავს და ტრენერების ხელშეწყობით ახდენენ რეფლექსიას შემდეგ საკითხებზე: კომუნიკაციის მნიშვნელობა ბავშვის განვითარებისა და კეთილდღეობისთვის, სმენის შეზღუდვის გავლენა ბავშვისა და გარემომყოფების კომუნიკაციასა და ინტერაქციაზე და სხვა.	15 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი
6	ენის გაგება-გამოყენება	პრაქტიკული სავარჯიშო	მონაწილეებს ინდივიდუალურად წასაკითხად ეძლევათ ნაბეჭდი ტექსტი, რომლის დაახლოებით 50% დაფარულია. მათ უნდა შეძლონ მთლიანი ტექსტის შინაარსის გაგება და ტექსტზე დართულ კითხვებზე პასუხების გაცემა. აღნიშნული აქტივობის შემდეგ ტრენერები სთხოვენ მონაწილეებს რეფლექსიის მოხდენას - როგორ გრძნობს თავს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვი, რომელსაც მიმართული მეტყველების გარკვეული ნაწილი არ ესმის.	15 წთ.	ნაბეჭდი მასალა ნაწილობრივ დაფარული ტექსტით
7	კომუნიკაციის ენა და ფორმები	პრეზენტაცია პრაქტიკული	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს კომუნიკაციის სხვადასხვა ფორმებს; ამასთანავე, მონაწილეები ეცნობიან ჟესტურ ენას და	50 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი,

		სავარჯიშო ვიდეომასალი ს ანალიზი	<p>ფუნქციას სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის სწავლასა და განვითარებაში. მონაწილეები ეცნობიან ვიდეომასალას, რომელიც ქესტურ ენაზე ბავშვისა და მშობლის კომუნიკაციას ასახავს.</p> <p>მონაწილეები წყვილებში (4 მოხალისე) ერთვებიან აქტივობაში, რომლის დროსაც წყვილიდან ერთს დახშული აქვს სმენითი არხი და მისმა მეწყვილემ უნდა გადასცეს ინფორმაცია მხოლოდ ზეპირი მეტყველებით (აუდიოინფორმაცია), რომლის გამიყენებითაც მან უნდა შეასრულოს გარკვეული დავალება ლეგოთი, ხოლო მეორე წყვილის შემთხვევაში შესაძლებელია ვიზუალური ინფორმაციის გამოყენებაც. დანარჩენი მონაწილეები აკვირდებიან პროცესს. აქტივობის დასრულების შემდეგ როგორც მონაწილე, ასევე დამკვირვებლები ახდენენ რეფლექსიას.</p>		სმენის დამხშობი საშუალებები, ლეგო
შესვენება - 20 წთ.					
8	ბავშვის ენობრივი საჭიროებების შეფასება	პრაქტიკული სამუშაო, ჯგუფური პრეზენტაციები, დისკუსია	<p>ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს ბავშვის ენობრივი საჭიროებების განსაზღვრის ფორმას.</p> <p>მონაწილეები მცირე ჯგუფებში ასრულებენ პრაქტიკულ დავალებას - სმენის დარღვევის მქონე კონკრეტული ბავშვის შემთხვევის მიხედვით, მათ უნდა განსაზღვრონ ბავშვის ენობრივი საჭიროებები და შეარჩიონ ბავშვისთვის რეკომენდებული საკომუნიკაციო ენა და ფორმა. მონაწილეები წარმოადგენენ ჯგუფურ ნამუშევრებს და იღებენ უკუკავშირს</p>	40 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი, ნაბეჭდი მასალა - შემთხვევები

			ტრენერებისა და დანარჩენი მონაწილეებისგან.		
9	კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების განვითარების ხელშეწყობა	პრეზენტაცია	გაფართოებული მხარდაჭერის გზამკვლევზე დაყრდნობით ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს კომუნიკაციის, ენისა და მეტყველების განვითარების ხელშეწყობის საკვანძო ასპექტებს.	30 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი
10	შეჯამება	ვერბალური	ტრენერები მონაწილეებთან ერთად აჯამებენ მიმდინარე დღეს.	10 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები,

მესამე დღე

N	თემა	აქტივობა/მეთოდი	აქტივობის მოკლე აღწერა	დრო	რესურსი
1	მისალმება	ვერბალური	ტრენერები და მონაწილეები ესალმებიან ერთმანეთს. მონაწილეები იხსენებენ წინა სატრენინგო დღის ძირითად თემებსა და საკვანძო საკითხებს. ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს მიმდინარე დღის თემებსა და განრიგს.	10 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
2	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის სოციალურ-ემოციური	პრეზენტაცია დისკუსია	ტრენერები აგრძელებენ მონაწილეებისთვის გაფართოებული მხარდაჭერის სამიზნეების გაცნობას და წარუდგენენ მათ სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის სოციალურ-ემოციური განვითარების ხელშეწყობის მიდგომებსა და სტრატეგიებს. თემის გაცნობა მიმდინარეობს პრაქტიკული მაგალითების თანხლებით.	20 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი

	განვითარება				
3	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის შემეცნებითი განვითარება და ზოგადი ცოდნა	პრეზენტაცია დისკუსია პრაქტიკული სავარჯიშო	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის შემეცნებითი განვითარების ხელშეწყობის მიდგომებსა და სტრატეგიებს. თემის გაცნობა მიმდინარეობს პრაქტიკული მაგალითებისა და სავარჯიშოების თანხლებით.	50 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
შესვენება - 20 წთ.					
4	სწავლისადმი მიდგომა	პრეზენტაცია დისკუსია	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის სწავლის უნარის ხელშეწყობის სტრატეგიებს.	20 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
5	წიგნიერების ხელშეწყობა	პრეზენტაცია დისკუსია პრაქტიკული სავარჯიშო	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის წიგნიერების ხელშეწყობის მიდგომებსა და სტრატეგიებს. თემის გაცნობა მიმდინარეობს პრაქტიკული მაგალითებისა და სავარჯიშოების თანხლებით.	50 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
6	ჯანმრთელობა და ფიზიკური განვითარება	პრეზენტაცია დისკუსია	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის ფიზიკური განვითარების ხელშეწყობის სტრატეგიებს.	20 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი
შესვენება - 20 წთ.					
7	აქტივობის/	პრაქტიკული	მონაწილეებს ეძლევათ დავალება მცირე ჯგუფებში: მათ უნდა	50 წთ.	ფლიპჩარტი,

	თამაშის შერჩევა	სამუშაო	შეარჩიონ/მოიგონონ აქტივობა, რომელიც სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის გაფართოებულ საჭიროებებს უპასუხებს და იმავდროულად სმენის მქონე მათი თანატოლებისთვისაც იქნება სასარგებლო/საინტერესო. მონაწილეები წარმოადგენენ ჯგუფური მუშაობის პროდუქტს და იღებენ უკუკავშირს.		მარკერები
8	გარემოს მორგება	პრეზენტაცია პრაქტიკული მუშაობა	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებისთვის გარემოს მორგების ასპექტებს (ფიზიკურსა და ტექნიკურს). მონაწილეები მცირე ჯგუფებში ასრულებენ პრაქტიკულ სამუშაოს - მიწოდებული სურათის მიხედვით მათ უნდა განსაზღვრონ, თუ როგორ შეიძლება სურათზე წარმოდგენილი გარემოს მახასიათებლების გაუმჯობესება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის საჭიროებების გათვალისწინებით. მონაწილეები წარმოადგენენ ჯგუფურ ნამუშევრებს და იღებენ უკუკავშირს.	40 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი, ვიზუალური მასალა პრაქტიკული მუშაობისთვის
9	შეჯამება	ვერბალური	ტრენერები მონაწილეებთან ერთად აჯამებენ მიმდინარე დღეს.	10 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები

მეოთხე დღე

N	თემა	აქტივობა/ მეთოდი	აქტივობის მოკლე აღწერა	დრო	რესურსი
1	მისალმება	ვერბალური	ტრენერები და მონაწილეები ესალმებიან ერთმანეთს.	10 წთ.	ფლიპჩარტი,

			მონაწილეები იხსენებენ წინა სატრენინგო დღის ძირითად თემებსა და საკვანძო საკითხებს. ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს მიმდინარე დღის თემებსა და განრიგს.		მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
3	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების ჩართვა საერთო ასაკობრივ აქტივობებში	პრეზენტაცია დისკუსია	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის ასაკობრივ აქტივობებში ჩართვის ხელშემწყობ სტრატეგიებს. თემის წარდგენა მიმდინარეობს მაგალითების თანხლებით.	30 წთ.	კომპიუტერი, პროექტორი
4	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების ჩართულობის ხელშეწყობა	პრაქტიკული სამუშაო	მონაწილეები მუშაობენ მცირე ჯგუფებში - სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის შემთხვევის მიხედვით მათ უნდა განსაზღვრონ სასკოლო მზაობის პროგრამის მორგების და მასში სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის ჩართვის სტრატეგიები.	40 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები
შესვენება - 20 წთ.					
5	სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების ჩართულობის ხელშეწყობა	პრაქტიკული სამუშაო	მონაწილეები აგრძელებენ მუშაობას მცირე ჯგუფებში - სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის შემთხვევის მიხედვით მათ უნდა განსაზღვრონ სასკოლო მზაობის პროგრამის მორგების და მასში ბავშვის ჩართვის სტრატეგიები. მონაწილეები წარმოადგენენ ჯგუფურ ნამუშევრებს და იღებენ უკუკავშირს.	30 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები
5	გაფართოებულ მხარდაჭერაში ჩართული	პრეზენტაცია დისკუსია	ტრენერები მონაწილეებს აცნობენ გაფართოებულ მხარდაჭერაში ჩართულ შესაძლო სპეციალისტებს და მათ ფუნქციებს, ასევე, მულტიდისციპლინური გუნდური	40 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი,

	სპეციალისტები		მიდგომით მუშაობის მნიშვნელობას. ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის შემთხვევას, რომლის მიხედვითაც მონაწილეებმა უნდა განსაზღვრონ, თუ რომელი სპეციალისტის ჩართვა არის მნიშვნელოვანი და რას სახით. მონაწილეები ერთვებიან დისკუსიაში აღნიშნული საკითხის გარშემო.		პროექტორი
6	მშობლების მხარდაჭერა	პრაქტიკული სამუშაო	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს მშობლების/ოჯახების მხარდაჭერის საკითხებს. მონაწილეები მუშაობენ მცირე ჯგუფებში, მათ ემლევათ შემთხვევა, რომელშიც მშობლის წუხილია აღწერილი; საპასუხოდ მონაწილეებმა უნდა შეიმუშაონ შესაბამისი მხარდაჭერა.	40 წთ.	ნაბეჭდი მასალა-შემთხვევები
შესვენება - 20 წთ.					
7	ტრანზიციის ხელშეწყობა	პრეზენტაცია პრაქტიკული მუშაობა	ტრენერები აცნობენ მონაწილეებს ტრანზიციის ცნებას და სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების ტრანზიციის ხელშეწყობის მნიშვნელობას როგორც სკოლამდელი განათლების დაწესებულებაში, ასევე, სკოლაში. მონაწილეები მუშაობენ მცირე ჯგუფებად კონკრეტული შემთხვევების მიხედვით, მათ უნდა განსაზღვრონ სმენის დარღვევის მქონე ბავშვის ტრანზიციის ხელშეწყობის პროცესი. მონაწილეთა ჯგუფები წარმოადგენენ საკუთარ ნამუშევრებს და იღებენ უკუკავშირს.	50 წთ.	ფლიპჩარტი, მარკერები, კომპიუტერი, პროექტორი
8	შეჯამება	ვერბალური	ტრენერები მონაწილეებთან ერთად აჯამებენ სატრენინგო	20 წთ.	ფლიპჩარტი,

	დისკუსია	კურსს. მონაწილეები სვამენ მათთვის საინტერესო, აქტუალურ კითხვებს, გამოხატავენ საკუთარ შთაბეჭდილებებს და გამოყოფენ საკითხებს, რომლებიც განსაკუთრებულად საინტერესო, ნაკლებად საინტერესო ან/და განსაკუთრებულად რთული იყო მათთვის. ასევე, აღნიშნავენ თემებსა და საკითხებს, რომლებზეც მეტი ინფორმაციის მიღებას ისურვებდნენ მომავალში. მონაწილეები ახდენენ რეფლექსიას, თუ რამდენად შეძლბენ მიღებული ცოდნის გამოყენებას პრაქტიკაში. ამასთანავე, მათ შესაძლებლობა ეძლევათ გადახედონ პირველ სატრენინგო დღეს შევსებულ დებულებებს და მოახდინონ რეფლექსია, თუ რა საკითხებთან მიმართებით შეეცვალათ ხედვა, დამოკიდებულება და ცოდნა.		მარკერები, ნაბეჭდი მასალა - დებულებები
--	----------	--	--	--

ტრენინგის საკითხავი მასალა: გამოყენებული იქნება „სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებისთვის სასკოლო მზაობის პროგრამის გაფართოებული მხარდაჭერის გზამკვლევი“.

2. სუპერვიზია

სმენის დარღვევის მქონე ბავშვთა სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებაში წარმატებული ჩასართავად გარემოს ადაპტირებისა და გაფართოებული მხარდაჭერის სპეციალისტების ტრენინგის გარდა, აუცილებელია სპეციალისტების მხარდაჭერა უშუალოდ მუშაობის პროცესში მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში სწორად გამოყენების ხელშეწყობის მიზნით.

მას შემდეგ, რაც სპეციალისტები გაივლიან გადამზადების კურსს „სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებისთვის სასკოლო მზაობის პროგრამის გაფართოებული მხარდაჭერა“, განხორციელდება პროფესიული სუპერვიზია.

სუპერვიზიის მიზანი:

სპეციალისტების მიერ ტრენინგზე შეძენილი ცოდნის პრაქტიკაში ეფექტურად გამოყენების მხარდაჭერა, პრაქტიკაში არსებული გამოწვევების გაანალიზება და მათი გადალახვის გზების განხილვა, სპეციალისტების პრაქტიკული უნარების განვითარება-გამლიერების ხელშეწყობა.

სუპერვიზიის სიხშირე და ხანგრძლივობა:

პროფესიული სუპერვიზია მოიცავს 5 შეხვედრას, რომელიც საჭიროების მიხედვით გადანაწილდება 1 თვის მანძილზე; საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელია სუპერვიზიის რაოდენობისა და ხანგრძლივობის გაზრდა.

სუპერვიზიის პროცესი მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს:

- ✓ სუპერვიზია გაფართოებული მხარდაჭერის ჯგუფში
- ✓ სუპერვიზია ასაკობრივ ჯგუფებში
- ✓ ინდივიდუალური და ჯგუფური დისკუსია პრაქტიკაში აღმოცენებული გამოწვევების შესახებ გაფართოებული მხარდაჭერის სპეციალისტებსა და აღმზრდელ-პედაგოგებთან
- ✓ უკუკავშირი სუპერვიზიის შედეგად გამოკვეთილ საკითხებზე და რეფლექსია, როგორც სუპერვიზორების, ასევე სპეციალისტების მხრიდან
- ✓ ერთობლივი აქტივობის დაგეგმვა და განხორციელება საჭიროების შემთხვევაში

სუპერვიზიის დროს გასათვალისწინებელი ძირითადი ასპექტები:

- ✓ ეფექტური კომუნიკაციის გამოყენება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებთან
- ✓ ტრანზიციის ეფექტიანად დაგეგმვა და განხორციელება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების სასკოლო მზაობის პროგრამაში

- ✓ საჭიროებების სწორი იდენტიფიცირება და შემდეგი ინტერვენციის დაგეგმვა სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებთან მიმართებით
- ✓ სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების კომუნიკაციის, ენის, მეტყველებისა და შემეცნებითი უნარების განვითარების ხელშემწყობი სტრატეგიების გამოყენება
- ✓ ასაკობრივ ჯგუფში სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების ჩართვის ხელშემწყობი სტრატეგიების ეფექტიანად გამოყენება
- ✓ ინდივიდუალური მუშაობის სწორად დაგეგმვა და განხორციელება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებთან
- ✓ გარემოს ადაპტირება სმენის დარღვევის მქონე ბავშვებისთვის
- ✓ სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების მშობლების კონსულტირება/მხარდაჭერა
- ✓ სმენის დარღვევის მქონე ბავშვების ჯგუფის აღმზრდელ-პედაგოგების კონსულტირება/მხარდაჭერა

სუპერვიზიის შედეგად რეკომენდაციის ადრესატი შესაძლოა იყოს:

- გაფართოებული მხარდაჭერის მომსახურების მიმწოდებელი სპეციალისტების გუნდი;
- იმ სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულების ადმინისტრაცია, რომელშიც ტარდება სუპერვიზია;
- ბაღების გაერთიანების წარმომადგენლები;
- იმ რეგიონის მუნიციპალიტეტი, რომელსაც მიეკუთვნება სუპერვიზიის დაწესებულება.
- მშობლები/ოჯახები

სუპერვიზია გულისხმობს პრაქტიკულ სამუშაო პროცესზე დაკვირვებას ზემოაღნიშნული ასპექტების გათვალისწინებით, ინდივიდუალურ და საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფურ უკუკავშირის სპეციალისტებისთვის, რეფლექსიას სპეციალისტების მხრიდან, განხილული საკითხების შეჯამებას და სამომავლო აქტივობების დაგეგმვას. აღნიშნულის შედეგად განხორციელდება განმეორებითი სუპერვიზია შეტანილი ცვლილებების ფონზე და კვლავ მოხდება უკუკავშირისა და რეფლექსიის შედეგად წამოჭრილი საკითხების განხილვა.

სუპერვიზიის დოკუმენტური აღრიცხვის ფორმა:

სუპერვიზია N:	სუპერვიზიის თარიღი:	სუპერვიზიის გარემო:	სუპერვიზიის განმახორციელებელი:
სუპერვიზიისას განხორციელებული აქტივობები:			
გამოვლენილი საჭიროებები:			
გამოვლენილი ძლიერი მხარეები:			
რეკომენდაციები:			
სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია:			